

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXVIII. Omne gaudium existimate Fratres mei, cùm in tentationes varias
incideritis. Jac. 1. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

Citò, citò confitere, festina, cessa peccare, *Antequam contenebrescat.*

3. Considera, si non tam celeriter agas pœnitentiam, uti parellèt, si cupias consequi salutem, illam saltem agendam ante mortem: *antequam offendant pedestri ad montes caliginosos.* Sed vide, quæso, in quantas tunc difficultates te induas etiam insuperabiles. Heu mihi, quàm ardui montes occurrent tibi hinc in vitam alteram transeunti! Montes obscûri, montes densi, montes reverà pleni caligine, *Montes caliginosi.* Quà igitur ratione continger tibi invenire viã, quæ securè transmitat ad cœlum? voles equidem facere felicem transitum restituendo cuiilibet, quod suum est: Sed in illam difficultatem impinges, deserendi familiam de conditione statûs dejectam. O montem prægrandem! Voles huic dare veniam, sed ecce montem alium! nescire modum, quo odium tuum vertas in amorem. Voles abjicere commercium illud illicitum. Ecce rursus alium montem, nescire, quomodo amorem vertas in odium. Voles confidere in Misericordiã Divinã, sed ecce denuo montem ceteris altiorẽ! meminisse, te illã toties abusum. Verbo, quocunq; te converteris, pe-

des tuis offendent ad montes caliginosos. Quia difficultates erunt maxime, ut verò expers solatij, inops consilij, destitutus luce Cœlesti modum non videbis illas superandi.

4. Considera montes caliginosos etiam illos diei, ubi prædones nidelantur. Et ideo ecce aliam solennem stultitiam, quam committis, si pœnitentiam differas usque ad mortem. Quia ut animam in tuto colloces, eò differes, tibi innumeri aditum obsident ad te invadendum. O quanto tunc robore pollebunt hostes tui Tartarei inter graves difficultates, quas diximus. In his verò semper auctis viribus fortiores fidem tibi facient, jam advenisse noctem illam, de quã locutus est Christus, cum diceret: *Venit nox, quando nemo potest perari.* Non esse amplius locum sperandi, non esse amplius occasionem salutis, jam te in eorum incidisse manus, nunquam amplius eruendum. Vide igitur, an præter adeò ferò dare gloriam DEO. Precate DEUM, ut tibi det quamprimum omnia deplorare peccata, & operam adhibe, ut tempestivè complanes montes illos, qui superandi essent in morte.

XXVIII.

Omne gaudium existimate Fratres mei, cum in tentationes varias incideritis. Jac. 1, 2.

1. Considera modum, quem tenent innumeri Christiani, & obstupescere. Ajunt se pro indubitato habere,

in hac terrã veram esse beatitudinem, multa pati. Et tamen ubi est eorum quisquam, qui aliquando voriam

vam tabulam, vel ex argento anathema suspendat, quia visus vel auditus passus est iacturam? quis est, qui Laurentum peregrinationem suscipiat, quia causa cecidit in lite quadam gravissima? Quis facellum dedicat, quia pulvis est aula? quis monasterio dotem tribuit, quia munere quoungebatur, exutus est? quis est, qui festiva celebritate agat anniversarium ejus memorabilis diei, quo ipsi aliud genus infortunij accidit? Potius ille pro die luctus habetur, quam triumphus. Unde hoc est? aliud dici nequit, nisi fidem, quam hodie habent Christiani, nimium deficere. *Diminuta sunt veritates à filiis hominum.* Pl. 11. Habetur equidem pro moneta justis ponderis, sed talis non est, curta est, diminuta est. Filij hominum circumciderunt, dum fidei à majoribus accepta, qui *habent gaudentes à conspectu Concilij, qui Gloriantur in tribulationibus, in infirmitatibus, in Cruce,* sustulerunt optimum, quod habebat, scilicet esse normam & regulam operandi. Regula operandi jam non est fides, est apprehensio, est appetitus, est id, quod unice sensibus subjacet. Et ideo dicit Jacobus primo loco: *Existimate.* Quia hac in re nihil agere oportet nisi vi perspicacis intellectus. Si non connitaris persuadere tibi contrarium illi, quod sensus dictant, aeternum est. Hoc sequere, quod Christus docuit, qui beatum pronunciavit eum, qui plus patitur. Sequere, quod S. Petrus, quod Paulus, quod recta ratio dicit, nempe quod adversitas

R. P. Pauli Segneri Manna Anima.

contineat *Omne gaudium,* & sine loqui, quod lubet, insipientem mundum.

2. Considera gaudium esse boni praesentis, & ideo adversitates existimandas *Omne gaudium,* quia actu includunt cuncta bona. Quae sunt ista? Honestum, utile, Jucundum. Ad haec omnia reducuntur. Includunt Honestum, quia reddunt nos similes Christo, & faciunt, ut non amplius portemus *Imaginem terreni,* hoc est, veteris hominis, sed *Imaginem Caelestis,* id est, novi hominis. 1. Cor. 15. 49.

II. Quia inter homines nos supra populum, supra vulgus extollunt, in quo non invenitur, qui exerceat actum proprium grandibus, hoc est, qui caricatrices ostendet: *Ego stigmata Domini IESU in corpore meo porto.* Gal. 6. 17.

III. Etigunt super ipsos Angelos, qui nihil possunt pati pro DEO. Angeli sunt *induti decore,* juxta illud: *omnis lapis pretiosus operimentum tuum.* Ezech. 28. 13. Sed non sunt *Induti fortitudine,* quia illorum lapides pretiosi non sunt elaborati scalpri salubris ictibus, ut nostri. De illo solo, qui pro DEO nec mortem incurfare timet, dici potest: *Fortitudo & decor indumentum ejus.* Prov. 31. 25.

Includunt utile. I. quia hoc consistit in tollendo malo, afferendo bono. Adversitates verò tollunt nobis malum, quatenus faciunt expungere nostra peccata, & sic mitiore purgatorio auferunt malum poenae. *Convertam manum meam ad te, & excoquam ad puerum scoriā tuam.* Il. 1. 2.

L

II. Quia

II. Quia extirpant radicem vitorum, amorem proprium, qui facit nos agere potius more puerorum, quam ut viros cordatos, & sic etiam auferunt malum culpa. *Scutura colligata est in corde pueri, & virga disciplina fugabit eam.* Prov. 22. 15.

Ex alia deinde parte afferunt bonum. I. Quia afferunt bonum incipientibus proprium, dum faciunt, ut res ipse creatæ malè nos habendo, à se arceant, & ad DEUM propellant: *Urgebuntque Egyptii populum de terrâ exire velociter.* Exod. 12. 33.

II. Quia afferunt nobis bonum proficientium, tum perficiendo intellectum, cui idem planè accidit, quod veteri tabernaculo illuminato per noctem, inumbeato per diem. *Per diem, quæ est prosperitas, operiebat illum nubes, & per noctem, quæ est aduersitas, quasi species ignis.* Num. 9. 16. Tum perficiendo voluntatem, quæ instar vitis tunc affert plus fructus in quacunque virtute, quando magis putatur. *Omnem palmitem, qui ferit fructum, purgabit eum, ut fructum plus afferat.* Jo. 15. 2.

III. Quia afferunt bonum proprium perfectorum, cum ditando nos meritis reddunt magis idoneos ad unionem cum DEO per contemplationem perfectam. *Nequaquam Jacob appellatur nomen tuum, ita Jacob Patriarcha dicebatur post luctam, sed Israel, hoc est, videns DEUM.* Gen. 32. 28.

Includunt Jucundum. I. Quia sunt prædestinationis indicium, & ita spe præmii nos pascunt. *Multo tempore*

non sinere peccatoribus exsententiâ agere, sed statim ultiones adhibere, magnum beneficii est indicium. 2. Mach. 6. 19. *Magnum beneficium est illud Prædestinationis Divinæ. Beneficium, quia omnino gratuitum. Magnum, quia cetera parva sunt comparatione istius.*

II. Quia sunt signum amoris. *Quo DEUS etiam in præsens complectitur animam. Quem diligit Dominus, castigat.* Heb. 12. 6.

III. Quia sunt signum amoris reciproci, quo anima fertur in DEUM. *Omnitempore diligit, qui amicus est, & frater in angustiis comprobatur.* Prov. 17. 17.

IV. Quia DEUS mille modis & miris efficere potest, ut istæ amaritudines pro ipso tolerata dulcescant. *Sicut abundans passiones Christi in nobis, ita & per Christum abundat consolatio nostra.* 2. Cor. 1. 5.

Vides consolationem cum proportione passionibus respondere, & idcirco rectè dicitur concludendo, in aduersitatibus inveniri omne gaudium, quia in ipsis inveniuntur tria genera bonorum, Honestum, Utile, Jucundum, colligata in unum quasi fasciculum Myrrha. Et si ita res habeat, in ipsis estimandis noli sequi ductum phantasia, vel appetitûs, sed rationis: *Existimate omne gaudium.* Annon vides, si bene perpendas, nihil esse in hac terrâ magis æstimabile quàm pati.

3. Considera tanta hæc bona non advenire illi, cui fortè semel aliquid aduersi accidit, sed qui verè patitur aduersa. Unde S. Jacobus non dicit:

Omne

Omne gaudium existimate, si in tentationem aliquam, sed si in tentationes varias incidieris. Quo sancti instructi documento non petebant à DEO, ut Crucem aliquam auferret, nisi novam imponeret. Imò, si observas, hæ ipse Cruces non modò debent esse multæ, sed variæ: quia unus feret infirmitatem, sed non feret contemptum, alius vice versâ se isti submitteret, sed non illi. Qui sic agit, eò nunquam pertingeret, ut gustet omne gaudium. Ille solus gustabit, qui potest ad versa cuncta transire, etiam contraria. *Transivimus per ignem & aquam, & eduxisti nos in refrigerium.* Pl. 65. 12.

4. Considera hoc loco S. Jacobum colligere omnes pariter adversitates sub nomine Tentationum, ut tam illas comprehendat, quæ probationes vocantur, quam quæ dicuntur seductiones. Primas omnino vult DEUS, alteras permittit. Sed etiam istæ permittæ demum non sunt aliud nisi totidem probationes, quibus DEUS virtutem tuam periclitatur. Ipse enim est, qui dat cani facultatem latrandi, sed non mordendi, nisi ipse velit. Et sic si etiam istas constanter feras, in hoc quoque existimate debes omne gaudium, ex tribus rationibus supra adductis: non quatenus instigant ad malum: sic enim semper abhorreret oportet. Sed quatenus sunt materia certaminis, sicut ceteræ tribulationes. Nisi quod istæ conferant tantò majorem profectum, quanto magis in Humilitate continent, quæ est fundamentum sublimis ædificii spiritualis. *Infirmus*

gravis sobriam facit animam. Eccl. 21. 2. Suggestio est illa infirmitas, quæ peculiari modo gravis dici potest, quia naturâ suâ animæ mortem accelerat, nisi fortibus medicamentis afferatur remedium.

5. Considera tentationes istas non esse existimandas omne gaudium, quando in illas ipse te ingeris, sed quando casu incurris: si in tentationes varias incidieris, quia de diabolicis sermo est, quas ex parte tuâ fugere oportet, quantum potes, ut est manifestum. Et si de alijs loquamur, quas jam adversitatum nomine comprehendimus, verum est, quòd illas liceat procurare, sed non semper expedit. Unde David aliquando dicebat: *Tribulationes & dolorem inveni* Pl. 114. Alias verò: *Tribulatio & angustia invenerunt me.* Psalm. 118. At optimæ non sunt, quas tu invenis (quia semper levius feres, quas ipse elegeris) sunt illæ, quæ te inveniunt. Istæ profectò graviter sentiuntur, quia nihil illis inest de tuo. Unde vides, si notes, Davidem in prioribus sensisse dolorem, in posterioribus habuisse angustiam. Si etiam in his viriliter te geras, tunc enim verò senties omne gaudium, quoniam scis, quòd *Probatio fidei patientiam operatur*, prout pergit Jacobus, *Patientia autem opus perfectum habet.* Id verò exponetur meditatione sequente. Ita, ut, si annus fuerit bissextilis, illam feres sequenti diei; sin ordinarius fuerit, possis, si lubet, illam adungere presententi.